

ב: עין משפּט
גו מצוה

ח א טושיע אהיב מי
קעת עיפק :
ב) מ"י פ"א מה"ל סוטה
ה"ל ט:

תוספות שאג"ן

אלא טעמא דכתב רחמנא
וא"ל יקום עד אחר בא"ש
וא"ל לא לכתוב רחמנא
ועד אין בה לא יקום עד
אחר בא"ש ופסיקא
שמעין דעד אחר נאמן
בטובה משום דאיכא
רגלים לדבר. וי"ל דאין זה
סבא כל כך להאמין עד
אחר כפי סברא אי לאו
דנפיק לך מקרא. ואי אפי'
חד ליכא אלא כמאי
תמארא דאין לומר
דאיכא רגלים משום דאין
לנו לאוסרה בלא עד א'
לכל תפוחים משום טעמא
דרגלים לדבר. ואחריה רב
דכי סממון כתיב בנאות
רב מציא בה רגל דבר
וכתיב דרגים סממנות על פי
שנים עדים יקום דבר. ומי
פסיתא אסורא דאין נאמן בה.
(ט) דבר שהוא מרגיל לנא לא לדי ערוה
עד זירושלמי כתיב ועבר עליו רוח
קנאה וגו' שלא יקנא לה מתוך שחוק
ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך
באות אלא מתוך דבר של אימה
עבר וקנא לה מחמת הדברים הללו
מה אם אמרת למהו או לעיניו
אם תאמר למהו קנינו קניו אם
תאמר לעיניו אין קנינו קניו אמר
רבי מנא אמרס כהלא כל מקום
שנאמר חוקה מורה מעכב (ו):

המקנא פרק ראשון סוטה

בל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים.
לא יענה נפשו (במדבר לה) מוקי לה
(במדבר דף לז). בדרישה מן התלמידים
(דברים ח) דרשין בפרק ראשון דמכות
אחד רואה מחלוץ זה ואחד רואה מחלוץ
זה * אכל קשיא דגבי שבעת העדות
כתיב והוא על (ויקרא ה) ונמייבין
אפילו אחד דמתן (שבעות דף לא):
כפר אחד והודה אחד הכופר חייב
וי"ל דשבעת העדות לא חייבה מורה
אלא נתיבנה כדלפנין התם מקראי
הילך כל היכא דמספדו ממון
מיחייב דבהספד ממון מילתא:
מאי טעמא דר' יהושע זירושלמי
טעמא (ט) ודרבי יהושע כי מנא זה
עדות דבר ערוה זו הסמירה דבר
זו הקינו וילפין דבר דבר מה דבר
האמור להלן על פי שנים אף כאן
ע"פ שנים מני רבי יוסי כר' יהודה
וכי מציא ע"פ שנים נאמר כי מנא
ואין מציאה בכל מקום אלא על פי
עדים מה מקיים רבי אליעזר דבר
פסיתא אסורא דאין נאמן בה.
(ט) דבר שהוא מרגיל לנא לא לדי ערוה
עד זירושלמי כתיב ועבר עליו רוח
קנאה וגו' שלא יקנא לה מתוך שחוק
ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך
באות אלא מתוך דבר של אימה
עבר וקנא לה מחמת הדברים הללו
מה אם אמרת למהו או לעיניו
אם תאמר למהו קנינו קניו אם
תאמר לעיניו אין קנינו קניו אמר
רבי מנא אמרס כהלא כל מקום
שנאמר חוקה מורה מעכב (ו):

ממשמע שנאמר עד. ולא נאמר עדים
מדליתרין למיכתב אחד שבע עדות
לשון עדות וסתם עדות שנים: ואמר
רחמנא כתיב לוי כה. לעיל קאי לפרושי
מקנא דמלתיה היכי מיריש ועד אין זה:
אלא טעמא כו'. קושטא היא. כלומר טעמא
דכתיב (ל) לא יקום עד אחד דההוא
מוכח לך דהאי ועד אין זה כתיב
קאמר הא לאו הכי הוה אמינא עד
דכתיב הכא בטובה חד הוא וקאמרין
אפילו אחד אין זה: איטריך. לא
יקום עד אחד לגלוי עליה דהאי
ולאשמעינן דחד מהימן דאי לאו הכי
הוה אמינא כל פסם עד אחד הוא
ובטובה לא הוה אמינא דמיסתרא וסמי'
בעד א' וכל שכן בלא עד והכי הוה
דרשין ליה ועד אין זה דקא אמר
רחמנא הכי קאמר ועד אחד אין נאמן
זה אלא עדים: ופרשין אין נאמן כה.
בתיב: אלא מאי כתיב. קרא על
דאיכא תרי בתיבא אחאי אחא קרא
להאי לשמוק קרא מיניה כו': דבר
דכתיב ממון. כתיב בטובה כי מנא
זה ערוה דבר (דברים כד) וכתיב כדני
ממונות ע"פ שני עדים יקום דבר (ט)
יו: איטריך. לא יקום לגלוי עליה
דכתיב דכשנים הכתוב מדבר דאי
לא גלי עליה הוה אמינא עד חד
משמע ואין נאמן זה קאחא קרא
לאשמעינן. ודקשיא לך למה לי קרא
סלקא דעתך אמינא סוטה שאמר
קינו וסמירה זה עד אחד והעיד
שנטמאה באותה סמירה שאני ורואי
להאמינו כאן שהרי רגלים לדבר:
ומי מליס אמרס. דאי לא גלי רחמנא
דכל עד שנים הם (ל) דלאנא אמינא
דהאי עד אין זה אין נאמן כה
קאמר א"כ כה הכתוב להקל עליה:
וסא מדכתיב ויהי לא נפססא מעלל.

ממשמע שנאמר עד. ולא נאמר עדים
מדליתרין למיכתב אחד שבע עדות
לשון עדות וסתם עדות שנים: ואמר
רחמנא כתיב לוי כה. לעיל קאי לפרושי
מקנא דמלתיה היכי מיריש ועד אין זה:
אלא טעמא כו'. קושטא היא. כלומר טעמא
דכתיב (ל) לא יקום עד אחד דההוא
מוכח לך דהאי ועד אין זה כתיב
קאמר הא לאו הכי הוה אמינא עד
דכתיב הכא בטובה חד הוא וקאמרין
אפילו אחד אין זה: איטריך. לא
יקום עד אחד לגלוי עליה דהאי
ולאשמעינן דחד מהימן דאי לאו הכי
הוה אמינא כל פסם עד אחד הוא
ובטובה לא הוה אמינא דמיסתרא וסמי'
בעד א' וכל שכן בלא עד והכי הוה
דרשין ליה ועד אין זה דקא אמר
רחמנא הכי קאמר ועד אחד אין נאמן
זה אלא עדים: ופרשין אין נאמן כה.
בתיב: אלא מאי כתיב. קרא על
דאיכא תרי בתיבא אחאי אחא קרא
להאי לשמוק קרא מיניה כו': דבר
דכתיב ממון. כתיב בטובה כי מנא
זה ערוה דבר (דברים כד) וכתיב כדני
ממונות ע"פ שני עדים יקום דבר (ט)
יו: איטריך. לא יקום לגלוי עליה
דכתיב דכשנים הכתוב מדבר דאי
לא גלי עליה הוה אמינא עד חד
משמע ואין נאמן זה קאחא קרא
לאשמעינן. ודקשיא לך למה לי קרא
סלקא דעתך אמינא סוטה שאמר
קינו וסמירה זה עד אחד והעיד
שנטמאה באותה סמירה שאני ורואי
להאמינו כאן שהרי רגלים לדבר:
ומי מליס אמרס. דאי לא גלי רחמנא
דכל עד שנים הם (ל) דלאנא אמינא
דהאי עד אין זה אין נאמן כה
קאמר א"כ כה הכתוב להקל עליה:
וסא מדכתיב ויהי לא נפססא מעלל.

גלוין הש"ס

הגרות הב"ח
(א) ויש"י דיה ומי מליס
אמרת וכו' עדים הם
דבריה אמרס: (ב) טוב'
דיה מאי וכו' מיט דר"א
כי מנא כה. כ"כ פ"י מיט
דר"א אליבא דתנא
דמתניין דכתיב מקנא
ע"פ שנים ימסקה על פי
א"י: (ג) בא"ר מה
מקיים ר"א דבר. כ"כ פ"י
מה מקיים ר"א אליבא דר'
יוסי כר' יהודה וכו' עמלו
ע"פ עד א' או ע"פ עמלו
וימסקה ע"פ שנים והא
דבר נפקא לן לקינו וילפין
דבר דבר ופרשין דהיינו לא
דבר דבר דלכרי קניו אלא
דבר שהוא מרגיל לנא לא לדי
ערוה דהיינו סמירה:
(ד) בא"ר מורה מעכב
ה"ג מעכב הקינוי
הס"ד:

גלוין הש"ס

גלוין הש"ס
תוס' ר"ה כה מקום בו
אכל קשיא וכו': וי"ל אין
כתיב כ"כ דף טו ע"ב דיה
סא לא יבד וכו'.

ואמר קנאי. כשכועס עליה אומר קנאתי לה מפלוני ומניא עדים שנסתרה עמו סמירה כל שהוא כדיון דלא קינא לה לא זוהרה
זו: הא למשנתניו ע"פ. לדברי רבי אליעזר בתיבא: והא ומנין דלא איסתרה. ואומר רחמנא שנסתרה: ולא מיבעיא למשנתניו
בתיבא: איכא עיקר. שכתב התמיל בעדים שלא ע"י כעס: הכא ליכא עיקר. ולכשיכעוס נקל לומר קנאתי והוא ימנאל לה סמירות
הרבה: לא לימא איניש. אפילו בינו לבינה: ומסתרה. ומסתרה. ועסקתה ועליו: קנאה. כעס כמו הם קנאוני בלא אל (דברים לו)
כי קנאה חמת גבר (משל ו): מאי דקמא. מה יש לפנינו מה אירע עכשוו שזו בודלת מן האנשים: וכולי עלמא ידעי
דקני לט. שהעדים מגלן הדבר ואין שונאין אותה: ואיכו דאמי למיעבד קנאה כהרה. שזו מקייטתו על שמושה:
אלמא

ממשמע שנאמר עד. ולא נאמר עדים
מדליתרין למיכתב אחד שבע עדות
לשון עדות וסתם עדות שנים: ואמר
רחמנא כתיב לוי כה. לעיל קאי לפרושי
מקנא דמלתיה היכי מיריש ועד אין זה:
אלא טעמא כו'. קושטא היא. כלומר טעמא
דכתיב (ל) לא יקום עד אחד דההוא
מוכח לך דהאי ועד אין זה כתיב
קאמר הא לאו הכי הוה אמינא עד
דכתיב הכא בטובה חד הוא וקאמרין
אפילו אחד אין זה: איטריך. לא
יקום עד אחד לגלוי עליה דהאי
ולאשמעינן דחד מהימן דאי לאו הכי
הוה אמינא כל פסם עד אחד הוא
ובטובה לא הוה אמינא דמיסתרא וסמי'
בעד א' וכל שכן בלא עד והכי הוה
דרשין ליה ועד אין זה דקא אמר
רחמנא הכי קאמר ועד אחד אין נאמן
זה אלא עדים: ופרשין אין נאמן כה.
בתיב: אלא מאי כתיב. קרא על
דאיכא תרי בתיבא אחאי אחא קרא
להאי לשמוק קרא מיניה כו': דבר
דכתיב ממון. כתיב בטובה כי מנא
זה ערוה דבר (דברים כד) וכתיב כדני
ממונות ע"פ שני עדים יקום דבר (ט)
יו: איטריך. לא יקום לגלוי עליה
דכתיב דכשנים הכתוב מדבר דאי
לא גלי עליה הוה אמינא עד חד
משמע ואין נאמן זה קאחא קרא
לאשמעינן. ודקשיא לך למה לי קרא
סלקא דעתך אמינא סוטה שאמר
קינו וסמירה זה עד אחד והעיד
שנטמאה באותה סמירה שאני ורואי
להאמינו כאן שהרי רגלים לדבר:
ומי מליס אמרס. דאי לא גלי רחמנא
דכל עד שנים הם (ל) דלאנא אמינא
דהאי עד אין זה אין נאמן כה
קאמר א"כ כה הכתוב להקל עליה:
וסא מדכתיב ויהי לא נפססא מעלל.

ממשמע שנאמר עד. ולא נאמר עדים
מדליתרין למיכתב אחד שבע עדות
לשון עדות וסתם עדות שנים: ואמר
רחמנא כתיב לוי כה. לעיל קאי לפרושי
מקנא דמלתיה היכי מיריש ועד אין זה:
אלא טעמא כו'. קושטא היא. כלומר טעמא
דכתיב (ל) לא יקום עד אחד דההוא
מוכח לך דהאי ועד אין זה כתיב
קאמר הא לאו הכי הוה אמינא עד
דכתיב הכא בטובה חד הוא וקאמרין
אפילו אחד אין זה: איטריך. לא
יקום עד אחד לגלוי עליה דהאי
ולאשמעינן דחד מהימן דאי לאו הכי
הוה אמינא כל פסם עד אחד הוא
ובטובה לא הוה אמינא דמיסתרא וסמי'
בעד א' וכל שכן בלא עד והכי הוה
דרשין ליה ועד אין זה דקא אמר
רחמנא הכי קאמר ועד אחד אין נאמן
זה אלא עדים: ופרשין אין נאמן כה.
בתיב: אלא מאי כתיב. קרא על
דאיכא תרי בתיבא אחאי אחא קרא
להאי לשמוק קרא מיניה כו': דבר
דכתיב ממון. כתיב בטובה כי מנא
זה ערוה דבר (דברים כד) וכתיב כדני
ממונות ע"פ שני עדים יקום דבר (ט)
יו: איטריך. לא יקום לגלוי עליה
דכתיב דכשנים הכתוב מדבר דאי
לא גלי עליה הוה אמינא עד חד
משמע ואין נאמן זה קאחא קרא
לאשמעינן. ודקשיא לך למה לי קרא
סלקא דעתך אמינא סוטה שאמר
קינו וסמירה זה עד אחד והעיד
שנטמאה באותה סמירה שאני ורואי
להאמינו כאן שהרי רגלים לדבר:
ומי מליס אמרס. דאי לא גלי רחמנא
דכל עד שנים הם (ל) דלאנא אמינא
דהאי עד אין זה אין נאמן כה
קאמר א"כ כה הכתוב להקל עליה:
וסא מדכתיב ויהי לא נפססא מעלל.

ממשמע שנאמר עד. ולא נאמר עדים
מדליתרין למיכתב אחד שבע עדות
לשון עדות וסתם עדות שנים: ואמר
רחמנא כתיב לוי כה. לעיל קאי לפרושי
מקנא דמלתיה היכי מיריש ועד אין זה:
אלא טעמא כו'. קושטא היא. כלומר טעמא
דכתיב (ל) לא יקום עד אחד דההוא
מוכח לך דהאי ועד אין זה כתיב
קאמר הא לאו הכי הוה אמינא עד
דכתיב הכא בטובה חד הוא וקאמרין
אפילו אחד אין זה: איטריך. לא
יקום עד אחד לגלוי עליה דהאי
ולאשמעינן דחד מהימן דאי לאו הכי
הוה אמינא כל פסם עד אחד הוא
ובטובה לא הוה אמינא דמיסתרא וסמי'
בעד א' וכל שכן בלא עד והכי הוה
דרשין ליה ועד אין זה דקא אמר
רחמנא הכי קאמר ועד אחד אין נאמן
זה אלא עדים: ופרשין אין נאמן כה.
בתיב: אלא מאי כתיב. קרא על
דאיכא תרי בתיבא אחאי אחא קרא
להאי לשמוק קרא מיניה כו': דבר
דכתיב ממון. כתיב בטובה כי מנא
זה ערוה דבר (דברים כד) וכתיב כדני
ממונות ע"פ שני עדים יקום דבר (ט)
יו: איטריך. לא יקום לגלוי עליה
דכתיב דכשנים הכתוב מדבר דאי
לא גלי עליה הוה אמינא עד חד
משמע ואין נאמן זה קאחא קרא
לאשמעינן. ודקשיא לך למה לי קרא
סלקא דעתך אמינא סוטה שאמר
קינו וסמירה זה עד אחד והעיד
שנטמאה באותה סמירה שאני ורואי
להאמינו כאן שהרי רגלים לדבר:
ומי מליס אמרס. דאי לא גלי רחמנא
דכל עד שנים הם (ל) דלאנא אמינא
דהאי עד אין זה אין נאמן כה
קאמר א"כ כה הכתוב להקל עליה:
וסא מדכתיב ויהי לא נפססא מעלל.

ואמר קנאי. כשכועס עליה אומר קנאתי לה מפלוני ומניא עדים שנסתרה עמו סמירה כל שהוא כדיון דלא קינא לה לא זוהרה
זו: הא למשנתניו ע"פ. לדברי רבי אליעזר בתיבא: והא ומנין דלא איסתרה. ואומר רחמנא שנסתרה: ולא מיבעיא למשנתניו
בתיבא: איכא עיקר. שכתב התמיל בעדים שלא ע"י כעס: הכא ליכא עיקר. ולכשיכעוס נקל לומר קנאתי והוא ימנאל לה סמירות
הרבה: לא לימא איניש. אפילו בינו לבינה: ומסתרה. ומסתרה. ועסקתה ועליו: קנאה. כעס כמו הם קנאוני בלא אל (דברים לו)
כי קנאה חמת גבר (משל ו): מאי דקמא. מה יש לפנינו מה אירע עכשוו שזו בודלת מן האנשים: וכולי עלמא ידעי
דקני לט. שהעדים מגלן הדבר ואין שונאין אותה: ואיכו דאמי למיעבד קנאה כהרה. שזו מקייטתו על שמושה:
אלמא

ואמר קנאי. כשכועס עליה אומר קנאתי לה מפלוני ומניא עדים שנסתרה עמו סמירה כל שהוא כדיון דלא קינא לה לא זוהרה
זו: הא למשנתניו ע"פ. לדברי רבי אליעזר בתיבא: והא ומנין דלא איסתרה. ואומר רחמנא שנסתרה: ולא מיבעיא למשנתניו
בתיבא: איכא עיקר. שכתב התמיל בעדים שלא ע"י כעס: הכא ליכא עיקר. ולכשיכעוס נקל לומר קנאתי והוא ימנאל לה סמירות
הרבה: לא לימא איניש. אפילו בינו לבינה: ומסתרה. ומסתרה. ועסקתה ועליו: קנאה. כעס כמו הם קנאוני בלא אל (דברים לו)
כי קנאה חמת גבר (משל ו): מאי דקמא. מה יש לפנינו מה אירע עכשוו שזו בודלת מן האנשים: וכולי עלמא ידעי
דקני לט. שהעדים מגלן הדבר ואין שונאין אותה: ואיכו דאמי למיעבד קנאה כהרה. שזו מקייטתו על שמושה:
אלמא